

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	754 - 01 - 1
Дата	20 / 04 2017 г.

ДО
Г-Н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

58
14

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 73, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме Законопроект за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, съответно с мотиви и предварителна оценка на въздействието.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

(обн. ДВ. бр.110 от 17 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.55 и 64 от 2000г., изм. ДВ. бр.1, 35 и 41 от 2001г., изм. ДВ. бр.1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., ... бр.106 от 2016 г.)

Параграф единствен: В Преходни и заключителни разпоредби се създава §76:

„§76. (1) Пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31 декември 2012 г., се преизчисляват от 1 юли 2017 г., като индивидуалният коефициент на лицето се умножи по средномесечния осигурителен доход за страната за 2013 г. – 618,06 лв., след което размерът на пенсията се определя при условията и по реда на чл. 70, 75 и 79.

(2) Преизчисляването на пенсиите по ал. 1 се извършва, ако това е по-благоприятно за лицето.”

Вносител:

МОТИВИ

към Законопроекта за допълнение на Кодекса за социално осигуряване

Немалка част от българските граждани са с доходи на границата на физическото оцеляване. В най-голяма степен това се отнася за пенсионерите и хората над 65 години. Бедните възрастни хора са нарастнали от 28% през 2014 г. на 33% през 2015 г. При граница на бедността за 2017 г. 314 лв., минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст от 1 юли ще стане 165 лв. и 25 ст., а средната пенсия за 2017 г. ще е около 341 лв. Над 1,3 млн. пенсионери (60% от общия брой) са с пенсии под границата на бедността.

Според средносрочната прогноза на правителството при приемането на бюджета за 2017 г., следващите три години пенсиите ще растат със средно около 2,5% на година. Тоест не се предвижда някаква съществена промяна.

Положението е нетърпимо и се изискват бързи и неотложни мерки разположени във времето, които няма да нарушат основни принципи на осигуряването и да демотивират младите българи въобще да се осигуряват. Според нас първото, което трябва да се направи е преизчисляването на старите пенсии.

Основен принцип в осигуряването е равнопоставеността и солидарността на осигурените лица. Съгласно чл.70 на Кодекса за социално осигуряване, размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст зависи от: средно месечния доход на страната за последните 12 месеца преди пенсионирането; съотношението между осигурителния доход на лицето и средния осигурителен доход на страната за определения период; и от осигурителния стаж на лицето.

При спазване на принципа на равнопоставеността, осигурените лица имащи еднакъв осигурителен принос (една и съща продължителност на осигурителен стаж и еднакво съотношение между осигурителния доход на лицето и средния осигурителен доход на страната за определения период) би трябвало да получават близки по размер пенсии за осигурителен стаж и възраст. Поради това, че средният осигурителен доход на страната през годините е различен, дори и при еднакъв осигурителен принос на лицата, размерът на пенсията често чувствителна се различава.

За да се намалят тези различия се налага периодично преизчисляване размера на старите пенсии за осигурителен стаж и възраст с актуалния среден осигурителен доход за страната.

Последното такова преизчисляване беше извършено през 2008 година със средния осигурителен доход за 2007 година - 398 лв. и 17 ст.

Средния осигурителен доход за 2016 г. е нарастнал над два пъти в сравнение със този за 2007 г. В резултат на това за последните 10 години различията между стари и нови пенсии при еднакъв осигурителен принос на осигуреното лице станаха значителни. Това обрича не малка част от българските пенсионери, въпреки своя осигурителен принос, да получават по-ниски пенсии и реално да мизерстват. Отделно, това противопоставя хората със стари пенсии на новите пенсионери и демотивира работещите хора да се осигуряват на реалните си доходи.

Преизчисляването на пенсиите със средния осигурителен доход за 2016 г. би изчистило проблемите с неравнопоставеността, но това изисква значителен финансов ресурс. Затова нашето предложение е това да стане на няколко етапа и първия да е преизчисляване със средния осигурителен доход за 2013 г.

Предложеният законопроект е само една от необходимите стъпки за търсене на трайно решение с адекватността на размера на пенсиите. Но тя според нас е първата и най-важната, защото в противен случай ще задълбочи още повече проблема с един от основните принципи на осигуряването, какъвто е равнопоставеността на осигурените лица. Всяко отлагане на решението за в бъдеще ще изисква огромни финансови ресурси.

Вносител:

Предварителна оценка на въздействието

на Законопроекта за допълнение на Кодекса за социално осигуряване

I. Основания за законодателната инициатива

Огромна маса от българските граждани са с доходи на границата на физическото оцеляване. В най-голяма степен това се отнася за пенсионерите и хората над 65 години. С пенсии до линията на бедността (314 лв. за 2017 г.) са 1,3 млн. пенсионери – 60 % от общия брой пенсионери.

Според средносрочната прогноза на правителството при приемането на бюджета за 2017 г., следващите три години пенсиите ще растат със средно около 2,5 % на година. Тоест не се предвижда никаква съществена промяна. Поради това, че средният осигурителен доход на страната през годините, който е един от базисните параметри за определяне на размера на пенсията е различен, дори и при еднакъв осигурителен принос на лицата, размерът на пенсията често чувствително се различава.

За да се намалят тези различия се налага периодично преизчисляване на размера на старите пенсии за осигурителен стаж и възраст с актуалния среден осигурителен доход за страната.

II. Заинтересовани групи

При преизчисляване на пенсиите със средния осигурителен доход за 2013 г. увеличение биха получили пенсионерите с начална дата на пенсиониране преди 2013 г.

Това преизчисляване ще намали сериозните различия в размера на пенсиите на лица с еднакъв осигурителен принос в зависимост от това кога са се пенсионирали.

III. Анализ на разходи и ползи

Преизчисляването на пенсиите със средния осигурителен доход за 2013 г. ще струва допълнително около 400 млн. лв. за 2017 г.

С това ще се намалят различията в размера на пенсиите на лица с еднакъв осигурителен принос, които се натрупаха след последното

преизчисляване през 2008 г. Това е важна и етапна стъпка за спазване на един от основните принципи на осигуряването – равнопоставеността.

IV. Административна тежест и структурни промени

С приемането на законопроекта не се налагат административни промени или въвеждане на регулаторни режими и такси.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Приемането на предложените промени трябва да получи своето отразяване в държавния бюджет и бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г.

Вносител: